

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН ПРЕДСЕДАТЕЛ

Национална асоциация на председателите
на общински съвети в Република България

Брой 38

декември 2022

Весела Коледа и Честита Нова година!

**НАПОС-РБ и БТА подписаха
Меморандум за сътрудничество
12 октомври 2022 г., гр. София**

www.napos-bg.org

e-mail: naposbg@abv.bg

СЪДЪРЖАНИЕ НА БЮЛЕТИНА:

- Коледно-новогодишно приветствие от Венцислав Спирдонов, председател на НАПОС-РБ ..... **стр. 1**
- XV Годишна среща на местните власти в Република България..... **стр. 3**
- Представяне на Общински съвет - Троян: интервю с председателя на ОбС инж. Петко Пенков..... **стр. 6**
- НАПОС-РБ и БТА подписаха Меморандум за сътрудничество..... **стр. 12**
- Представяне на Общински съвет - Вълчедръм: интервю с председателя на ОбС Альоша Минин ..... **стр. 14**
- Интервю на председателя на НАПОС-РБ Венцислав Спирдонов пред БТА ..... **стр. 19**
- Представяне на Общински съвет - Трън: интервю с председателя на ОбС Бойчо Харалампиев..... **стр. 23**

КОЛЕДНО-НОВОГОДИШНО ПРИВЕТСТВИЕ

*Уважаеми колеги,
Дами и господа,*

Изпращаме година, която бе поредната, изпълнена с предизвикателства. В мига, в който се зарадвахме, че пандемията си отива, ни връхлетя нова глобална криза - войната в Украйна, променила дневния ред на целия свят, а с това - и нашия. Не стихват и политическите противоборства, а гържливите институции, от чиято работа всички зависим, са все така нестабилни.

На фона на всичко това гражданите очакват бързи решения на наболели проблеми, а тревогите и опасенията пред тях не намаляват. Пред тях остана една стабилна власт - местната, част от която сме и ние. На нас те разчитат за решения на проблемите в ежедневието и за спокойствие - нещо, от което има нужда и цялата гържава.

Затова нека посрещнем новата 2023-а година в дух на единство и обединение, с които да отстояваме интересите на българските граждани. Това е начинът гласът на местната власт да се чува все по-силно и по-върховите на гържавата. Защото този глас всъщност е на хората във всеки

един град и населено място.

В края на трудната година нека имаме силната вяра и надежда, че по-доброто все пак предстои, че след мрака винаги идва светлина.

Весела Коледа

Щастлива нова година

Пожелавам ви да посрещнете Рождество Христово - един от най-светлите и обичани християнски празници, с вашите най-близки и обичани хора. Защото Коледа се свързва с онова безценно време от годината, в което всяко семейство се събира и сплотява покрай огнището на уютния гом.

Нека правим добрини и да подкрепяме хората в затруднение - това ни завеща Спасителя Иисус.

И най-важното - нека се подкрепяме като общество. За да преодоляваме трудностите, да израстваме и да вървим към успехите занаягрег.

**Честито да бъде Рождество Христово!
Здрава, мирна и успешна да е 2023-а година!**

ВЕНЦИСЛАВ СПИРДОНОВ,
*Председател на Националната асоциация
на председателите на общински съвети
в Република България*

XV ГОДИШНА СРЕЦА НА МЕСТНИТЕ ВЛАСТИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Ръководството и членове на Националната асоциация на председателите на общински съвети в Република България (НАПОС-РБ) взеха участие в XV Годишна среща на местните власти в Република България. Най-мощабният общински форум, който се провежда от 23 до 25 октомври 2022 г. в курортен комплекс "Албена", беше организиран от На-

оналното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) като част от проявите, посветени на Деня на българската община - 12 октомври.

Програмата на тазгодишната среща на местните власти беше фокусирана върху теми, свързани с две важни за българските общини годишнини - 140 години от приемането на първия Закон за общините и градското управление и 15 години членство на България в Европейския съюз.

На тържествена пленарна сесия "140 години законодателство за българските общини" приветствие към участниците в срещата поднесе вицепрезидентът Илияна Йотова, а на форума "Българските общини - 15 години в ЕС" - Даниел Панов, председател на УС на НСОРБ и кмет на община Велико Търново.

Състояха се четири дискуссионни форума, посветени на дискусии и споделяне на добри практики в областта на устойчивото местно развитие и използване на икономическия потенциал на общините, внедряването на съвременни интелигентни решения в управлението на обществените системи на местно ниво: "Икономическо развитие чрез активиране на местните ресурси",

"Общинският транспорт между две кризи: възможности за иновативни подходи и високотехнологични решения", "Зелени решения за общините" и "Интелигентни решения за българските общини" (форум за успешни партньорства между общините и бизнеса по прилагане на иновативни технологии: умна град, умно паркиране, умна околна среда, системи за сигурност, енергийна ефективност и др.).

Като паралелен партньорски форум представители на НАПОС-РБ дискутираха "Актуални въпроси в работата на общинските съвети". Доклади по темата изнесоха Венцислав Спирдонов - председател на НАПОС-РБ и председател на Общински съвет - Велико Търново, и инж. Александър Държиков - член на УС на НАПОС-РБ и председател на Общински съвет - Пловдив.

По време на Годишната среща на местните власти бяха връчени Го-

дишните награди на НСОРБ за принос в развитието на местното самоуправление на общини, личности, инвеститори, партньори и медии.

Състоя се официална церемония по връчване на Европейския етикет за иновации и добро управление на местно ниво, който Националната платформа на партньорите за добро демократично управление присъди на 22 общини.

Проведе се и изложението ОБЩИНСКО ЕКСПО 2022, организирано от "НСОРБ-Актив" ЕООД, което представи съвременни технологии и иновативни решения за общините, машини и съоръжения за дейностите на общините, богати възможности за установяване на контакти с потенциални партньори от бизнеса.

**Инж. Петко Пенков, председател на
Общински съвет - Троян:**

ПЛАНИРАНЕТО И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА МЕСТНИТЕ БЮДЖЕТИ Е ИЗПРАВЕНО ПРЕД СЕРИОЗНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Инж. Петко Пенков е роден на 25 август 1978 г. в гр. Троян.

Образование: Завършил е средно образование в СУ "Васил Левски" - Троян, висше образование в Университет по хранителни технологии - Пловдив, инженер-технолог, специалност "Технология на млякото и месото", и висше образование в Университет за национално и световно стопанство - София, икономист, специалност "Бизнес администрация и висш мениджмънт".

Професионална и обществена кариера: Развива собствен бизнес в сферата на хранително-вкусовата промишленост в родния си град Троян. Член е на Ротари клуб - Троян и на Училищното настоятелство на СУ "Васил Левски" - Троян.

Трети мандат е общински съветник от ПП ГЕРБ в Общински съвет (ОбС) - Троян. Председател на ОбС - Троян от м. януари 2018 г.

Семеен е, има две деца - момиче и момче.

Общински съвет - Троян се състои от 29 общински съветници. През мандат 2019-2023 г. в него са представени пет политически партии и коалиции: ПП ГЕРБ и КП "БСП за България" - по 10 съветници, МК "Глас Народен" - 4-ма съветници, ПП ДПС - 3-ма съветници и ПП ВМРО-БНД - 2-ма съветници.

- Г-н Пенков, кои са основните приоритети в работата на Общински съвет - Троян през мандат 2019-2023 г.?

- Ръководен принцип в работата на Общински съвет (ОбС) - Троян е да работи в интерес на гражданите. Приоритетите при взимането на решения са свързани с реалното решаване на проблемите на хората, подобряването на качеството им на живот, защитаването на техните закони, граждански и морални права.

Работата на председателя на ОбС е да създава атмосфера на разбирателство между отделните политически сили и администрацията, да модерират техните отношения така, че да работят в полза на гражданите.

Дългогодишната успешна съвместна работа между кмета на община Троян Донка Михайлова, избрана от БСП, и председателя на Общинския съвет инж. Петко Пенков, издигнат от ГЕРБ, доказва, че политическите различия могат да бъдат преодолени в полза на община Троян. Както казва един наш бивш колега, общински съветник: "Преди изборите имахме различия, но след изборите имаме една партия и тя се казва Троян".

Приоритет в работата на ОбС е постигането на по-добро качество на живот в по-добра жизнена среда в община Троян. Важно е и ограничаването на темповете на демографската криза. Приет е Общ устройствен план, което е от съществено значение за устойчивото развитие на териториите и съвместяването на интересите на бизнеса и на гражданите.

Важно за хората е също и намаляването на сроковете на административните процедури при приемане на устройстве-

ни планове за бизнеса. Сроковете за предоставянето на административни услуги са намалени с 10 дни. Приоритетно е актуализирането на градоустройствените планове за Общинския пазар, стоковото тържище и автогарата. Работи се за оптимизация на използване на терените.

Поддържането на социално приемливи нива на местните данъци и такси, повишаването на неданъчните приходи в бюджета на общината, базирани на собствените ресурси, са важни аспекти, които са част от приоритетите в работата на ОбС. Това ще доведе до по-високи приходи, при приемливи данъчни ставки за населението и за бизнеса. Така се създава стимулираща данъчна среда, при нарастващи приходи в общинския бюджет.

Продължава и следването на политиката на приоритетност при изграждане на подземна и наземна инфраструктура в бизнес зоните в града, като резултати в тази посока вече има и в града, и в селата.

По отношение безработицата и на трудовата заетост в община Троян е постигната интеграция на пазара на труда на десетки неравнопоставени лица.

- Какви по-важни проекти изпълнява в момента Община Троян?

- Община Троян продължава действията по осигуряване на инфраструктурни проекти чрез отчуждителни производства - обслужваща улица на Архитектурно-етнографски комплекс "Чаршията", ул. "Г. С. Раковски", санитарно-охранителни зони на водоизточниците и др.

Доизграждане на Архитектурно-етнографски комплекс "Чаршията" - проект.

Устойчива подкрепа, включително и финансово, за развитието на масовия детско-юношески спорт в различните възрастови групи.

Продължаване на проектите по

управлението на отпадъците: доизграждане на първа и втора клетка на Деното за твърди битови отпадъци, изграждане на трета клетка и изграждане на сепарираща и компостираща инсталации. Устойчиво управление на отпадъците, опазване на околната среда, социално поносим темп на нарастване на такса "Битови отпадъци".

По-важните проекти, които се изпълняват в момента, са:

- Многофункционална спортна зала - етапно строителство: етап 3 "Изграждане на многофункционална спортна зала".;
- Естетизиране на облика на общинския пазар в гр. Троян и инфраструктура - етапно строителство, УПИ VII "За общински пазар и обществено обслужване" в кв. 146 по РП на ЦГЧ на гр. Троян.;
- Реконструкция на участък от ул. "Г.С. Раковски" и обособяване на паркоместа.;
- Повишаване на енергийната ефективност на многофамилни жилищни сгради в гр. Троян.;
- Нова грижа в община Троян (социален проект).;

- Дългосрочна грижа за хората с увреждания в община Троян.;
- Чрез обединено хранене в общината е осигурено здравословно изхранване на децата, за което се доставят плодове от собствени овощни градини и зеленчуци от собствени оранжерии.

На територията на общината има четири общински сдружества и две предприятия. Община Троян е една от малкото общини, в които водоснабдяването, сметосъбирането и депонирането на твърди битови отпадъци е останало общинска дейност. Успяваме да поддържаме общинска болница на доста високо ниво.

- Кои според Вас са най-актуалните предизвикателства пред местното самоуправление в Република България?

- Негативните тенденции в национален и световен план поставят на изпитание общините и общинските бюджети. Планирането и изпълнението на местните бюджети е изправено пред сериозни предизвикателства от липсата на постоянно правителство, високата инфлация и несигурния политически живот в страната.

Едно от най-големите предизвикателства пред общините е финансовата устойчивост, за което допринася намаляването на собствения дял на приходите. Въпреки големите трудности, предизвикани от пандемията от Covid-19, Община Троян успя да задържи високите нива на събираемост на местните данъци и такси, която е над средната за страната.

С разнообразни инициативи, иновации и дейности Общината поддържа развитието на региона като атрактивна туристическа дестинация, въпреки множеството кризи в национален и световен мащаб.

- Какво е Вашето мнение за финансовата децентрализация на общините, за която настоява НАПОС-РБ?

- Финансовата децентрализация на общините е един казус, който

се дискутира на различни нива от дълго време и вече е назрял за вземане на решение.

Финансовата децентрализация би позволила на местните власти да финансират собствени приоритетни обекти, специфични за отделните региони и да се конкурират за потенциални инвеститори, които да повишат доходността на общините. С това би се подобрило предвидимостта на средствата и разпределението им по конкретните приоритети. В момента общините могат да бъдат наречени "каси за разпределяне на средства".

Насочването на приходите от подоходния данък към общинските бюджети ще доведе до разпределянето на средства, за които общинските ръководства ще имат стимул и ще се борят за платежоспособни и коректни инвеститори в дадената община.

- Вашите препоръки за дейността на Асоциацията?

- Моите препоръки са за своевременно и коректно уведомяване за провеждането на Общи събрания на НАПОС-РБ, за стикование и съобразяване с графициите на заседанията на общинските съвети при организирането на семинари, обучения и т. н. - за което предварително благодаря!

НАПОС-РБ И БТА ПОДПИСАХА МЕМОРАНДУМ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Двете институции ще си партнират в разпространението на информация в текст, образ и звук.

Националната асоциация на председателите на общински съвети в Република България (НАПОС-РБ) и Българската телеграфна агенция (БТА) сключиха Меморандум за сътрудничество. Договорът беше подписан в Деня на българската община - 12 октомври, от председателя на НАПОС-РБ и председател на Общински съвет (ОБС) - Велико Търново Венцислав Спирдонов и от генералния директор на БТА Кирил Вълчев.

На събитието присъстваха изпълнителният директор на НАПОС-РБ инж. Дамян Дамяновски и членовете на УС на Асоциацията инж. Александър Държиков - председател на ОБС - Пловдив, Николай Плещов - председател на ОБС - Елин Пелин и Атанас Телчаров - председател на ОБС - Садово.

"Избрахме този ден, за да разширим партньорството на БТА със Сдружението на председателите на общински съвети в България, заяви Кирил Вълчев. Точно в тези дни, в които българите очакват съгласие в Народното събрание за националното управление на страната, местните парламенти могат да бъдат отличен пример за това, че можем да работим заедно". Той допълни, че НАПОС-РБ се ангажира да предоставя на БТА информация за практики на общинските съвети, които могат да са образец на единоумислие и единодействие.

"НАПОС-РБ и БТА имат една цел - развитие на гражданското общество, развитие на държавата и на всички структури. Сред основните ни приоритети е децентрализацията на местната

власт", подчерта от своя страна Венцислав Спирдонов.

На срещата беше обявено, че двете институции обединяват усилията си при условията на партньорство и сътрудничество за осъществяване на съвместна дейност чрез представянето и разпространението на безвъзмездна информация в текст, образ и звук.

"Основен принцип, на който БТА осъществява дейността си, е защитаването и популяризирането на книжовния български език, на националните традиции и култура. БТА като национален независим информационен институт на Република България обработва, съхранява и разпространява в страната и в чужбина информация в текст, образ и звук за политически, икономически, обществени, културни, научни и спортни събития", се казва в споразумението.

"НАПОС-РБ обединява 204 ръководители на общински съвети, отворена е за присъединяване на нови членове и е влиятелен фактор в държавата, отбеляза инж. Дамян Дамяновски. Целта на Асоциацията е да огласи и издигне ролята на общинските съвети. Да създаде контакти и обмяна на опит между местните парламенти с държавните институции, гражданското общество, политическите партии и неправителствените организации в сектора на местното самоуправление.

Още от самото си създаване през 2004 г. НАПОС-РБ успешно си партнира с национални и международни неправителствени организации - НСОРБ, ФРМС, ИМС, ААМР, регионални сдружения на общини в България, сдружения на общински служители, както и на отговорни държавни и общински институции.

Асоциацията има за цел да подпомага развитието на местната власт посредством издигане ролята на общинските съвети и на техните председатели, да подпомага процеса на усъвършенстване и хармонизиране на българското законодателство в тази област на база на местните постижения и на европейското законодателство", каза в заключение инж. Дамяновски.

Альоша Минин, председател на Общински съвет - Вълчегръм:

ПРОЦЕНТ ОТ ДОД ДА ОСТАНЕ В ОБЩИНИТЕ И ДА БЪДЕ ДИФЕРЕНЦИРАН СПРЯМО БВП НА ЖИТЕЛИТЕ НА ОБЩИНАТА

Альоша Минин е роден на 13 ноември 1956 г. в гр. Вълчегръм.

Образование: Има висше образование, бакалавър по педагогика.

Професионална и обществена кариера: Работил е като учител по учебна практика в ПГ "Мирон Тодоров" - Вълчегръм и директор на ПК "Победа" - Вълчегръм. Бил е заместник-председател на Общински народен съвет - Вълчегръм (1983-1991 г.), гл. специалист "Финанси" в Община Вълчегръм, ръководител на Автотранспортно звено към Община Вълчегръм.

Шести мандат е общински съветник в Общински съвет (ОбС) - Вълчегръм. Председател на ОбС - Вълчегръм от 1999 г. до момента. Член е на Националния съвет на ПП Земеделски съюз "Александър Стамболийски".

Семеен е, има две дъщери.

Общински съвет - Вълчегръм се състои от 13 общински съветници. През мандат 2019-2023 г. в него са представени пет политически партии и коалиции: ПП Земеделски съюз "Александър Стамболийски" - 5 съветници, ПП "Новото време" - 3-ма съветници, КП "БСП за България" и МК ДПС (НДСВ) - по 2-ма съветници, ПП ГЕРБ - 1 съветник.

- Г-н Минин, кои са основните приоритети в работата на Общински съвет - Вълчегръм през мандат 2019-2023 г.?

- Работата на Общински съвет (ОбС) - Вълчегръм като орган на местното самоуправление, съвместно с Кмета на Общината като орган на изпълнителната власт, е насочена в няколко основни области, а именно:

- Подобряване на бизнес средата и насърчаване на икономическия растеж - привличане на инвестиции, иновации, висока заетост, доходи и жизнен стандарт.;

- Съхраняване на демографския потенциал, образователно и духовно развитие на човешките ресурси, със специална грижа към младите и хората в неравностойно положение - социално включване, увеличаване броя на младежите с висше образование и задържането им за живот и работа в общината.;

- Подобряване на средата на обитаване и интегрирано териториално развитие - по-добра транспортна и цифрова свързаност и достъпност на населените места в общината, подобрена инфраструктура, качествени услуги, запазване и утвърждаване на природното богатство и културно-историческото наследство.

- Какви по-важни проекти изпълнява в момента Община Вълчегръм?

- От началото на мандат 2019-2023 г. Община Вълчегръм е изпълнила или е в процес на изпълнение на следните проекти:

- Проект: "Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци за общините Вълчегръм и Якимово" по ОП "Околна среда" 2014-2020 г. Общата стойност на проекта е 3 285 655 лв., от които 2 080 454 лв. безвъзмездно финансиране от Европейския фонд за регионално развитие, 367 139 лв. национално съфинансиране

от държавния бюджет на Република България и 300 042 лв. собствен принос на общините Вълчедръм и Якимово.

Общата цел на проекта е намаляване на количеството депонирани биоразградими отпадъци, генерирани на територията на общините Вълчедръм и Якимово, чрез разделното събиране и оползотворяване на зелените и/или биоразградимите битови отпадъци. Изградената компостираща инсталация, която е разположена на площадка в землището на гр. Вълчедръм, е с капацитет 2257 тона/годишно. Осигурени са необходимите камиони и контейнери за въвеждане на системата за разделно събиране и транспортиране до компостиращата инсталация на събраните отпадъци.

Социално-икономическите ползи от изпълнението на този проект са подобряване на качеството на околната среда за жителите на общините Вълчедръм и Якимово чрез намаляване на свързаните с депонирането на отпадъци вредни емисии, както

и предоставяне на нов тип услуга относно отпадъците на жителите и бизнеса в двете общини и на висококачествен компост. Разкрити са и нови работни места.

● Проект: "Благоустройство на уличната мрежа в гр. Вълчедръм и в с. Долни Цибър, община Вълчедръм" по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. Общата стойност на проекта

е 1 785 232 лв., от които 1 517 447 лв. безвъзмездно финансиране от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и 267 785 лв. национално съфинансиране.

● Проект: "Реконструкция, ремонт и благоустройство на сградата на Детска градина "Калинка", ведно с прилежащото дворно пространство в с. Септемврийци, община Вълчедръм" по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. Този проект е на обща стойност 511 905 лв.

● Проект: "Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в община Вълчедръм" по ОП "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020 г. Дейностите по този проект са в подкрепа на възрастни хора и лица с увреждания, които изпитват затруднения в придвижването и имат ограничени възможности за снабдяването със стоки от първа необходимост и медикаменти, както и със заплащането на битови сметки. Основната цел на проекта е подобряване качеството на живот и премахване на барьерите пред социалното включване на хора в риск, за които в период на криза съществува заплаха, както да не бъдат задоволени текущите им потребности, така и да възникнат нови такива. Броят на потребителите е 52 човека от всички населени места в общината.

● Проект "Благоустройство на зелени пространства на територията на гр. Вълчедръм" по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Проектът включва два терена по плана на гр. Вълчедръм. В единия урегулиран поземлен имот ще бъде създаден парк за възстановяване, развлечение и игри на децата и достъпна среда за хората с увреждания, в който ще бъдат изградени: обиколна алея за бягане; ще се обособи зона за игра на деца с комбинирани детски съоръжения, люлки тип махало, люлка тип везна, въртележка, беседка и пейки; зона за фитнес на открито, с комбинирани стрийт фитнес съоръжения с халки, успоредка, лостове, шведска стена и др., лост на три нива и успоредка, беседка и пейки за почивка; площадка за скейтборд, с рампа "Халфпайп", две отделни рампи и ниски съоръжения за каскади, беседка и пейки за наблюдение и почивка.

Другият имот се намира в Централната градска градина, където ще бъде обособена зона за игра на деца със съоръжения за всякакви възрастови групи. Ще бъде изграден малък амфитеатър със

сцена за артистични прояви и учебна стая на открито. Ще се осигури достъпна среда до всички обекти в него и до входа на градския музей. И за двата терена е предвидено увеличаване на зелените площи, с пейки за сядане за отгид и места за социални контакти. Предвидено е парково осветление с енергоспестяващи осветителни тела, засаждане на дървесни видове, храсти и многогодишни цветя.

Целта е подобряване парковото пространство в гр. Вълчеград и осигуряване на привлекателно и приятно място за провеждане на масови обществени мероприятия, отгид и забавление на жителите и гости на града.

- Кои според вас са най-актуалните предизвикателства пред местното самоуправление в Република България?

- Най-голямото предизвикателство е осигуряването на необходимите количества горива за нормалното функциониране на детските и учебни заведения през предстоящия зимен период. Друг основен проблем за общините са високите цени на електроенергията, които водят до увеличаване на средствата за издръжка на училища, детски градини и ясли и до въвеждането на непопулярни мерки за намаляване на количествата изразходвана електроенергия - режим на уличното осветление и други.

- Мнението Ви за финансовата децентрализация на общините, за която настоява НАПОС-РБ?

- Подкрепям изцяло идеята за финансова децентрализация на общините, за която настоява НАПОС-РБ. Процент от Данъка върху общия доход (ДОД) да остане в общините и този процент да бъде диференциран спрямо Брутният вътрешен продукт (БВП) на жителите на общината.

Венцислав Спиргонов, председател на НАПОС-РБ:

ЛИПСАТА НА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ ДОНАСЯ МНОГО ПО-ДЪЛБОКИ БЕДИ НА БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО, ОТКОЛКОТО МОЖЕМ ДА СИ ПРЕДСТАВИМ

- Г-н Спиргонов, вие сте председател на стратегията за финансова и институционална децентрализация. Коментирайте тази идея.

- В доклада за България на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) "Децентрализация и регионализация в България: Към балансирано регионално развитие" от м. февруари 2021 г., сред основните изводи, се изтъква следното:

"Регионалните разлики в доходите в България са по-големи, отколкото в повечето страни от ОИСР. Националният просперитет има тенденция да се концентрира в югозападния регион на България, а в рамките му - Столицата София (област). Напр. югозападният регион концентрира 35% от националния БВП през 2000 г. и 48% през 2018 г. Югозападният БВП на глава от населението е 1,2 пъти по-висок от средния за страната през 2000 г., но 1,5 пъти по-висок през 2018 г. На по-ниско ниво, столицата София концентрира 28% от националния БВП през 2002 г. и 40% през 2017 г. Делът на БВП на глава от населението е 1,9 пъти по-висок от средния за стра-

ната през 2002 г., но 2,1 пъти по-висок през 2017 г.

Въпреки че градове като Пловдив, Варна и Бургас се очертават като икономически центрове, противоедействат на балансиране на тази концентрация на просперитет, други области остават назад. Въпреки последователните стратегии и програми за децентрализация, България остава централизирана. Единственото децентрализирано ниво на България - общинското, представлява сравнително малък дял от публичните разходи: 20% от публичните разходи (7% от БВП) спрямо 34% от общите публични разходи в ЕС 28 (15% от БВП). Фискалната децентрализация е най-слабото измерение в процеса на децентрализация в България. Освен това някои предварителни условия за успешна децентрализация не са изпълнени, включително баланс между политическа, административна и фискална децентрализация."

- Какви са последиците от тази централизация?

- Последиците ги видяхме в последното преброяване. Всъщност липсата на децентрализация донесе много по-дълбоки беди на българското общество, отколкото можем да си представим. Разрез на населението между двете преброявания показват, че само пет общини увеличават населението си. Две от тях са най-развитите общини в периферията на София - Божурище и Елин Пелин, които от една страна имат силна собствена икономика в преработващата промишленост и логистиката, а от друга предоставят алтернатива с по-добри жилищни условия и повече пространство на замогнали се бивши жители на столицата. Сходен пример е пловдивската община Родопи, а значителен ръст се наблюдава и в Несебър, където е съсредоточена значителна част от туристическата индустрия на Бургаска област.

Останалите 259 общини обаче отбелязват спад на населението между преброяванията, а в цели 83 общини в България нямат достатъчно население, за да отговарят на критерия за минимален брой жители по Закона за административно-териториалното устройство. И няма как да е друг резултатът, при положение, че столицата София концентрира 28% от националния БВП през 2002 г. и 40% през 2017 г. Това означава, че по места остават без добри специалисти, които да поддържат добро ниво на предлаганите услуги в частния и обществения сектор. Най-лошото е, че в тези 259 общини

гражданите не искат да се включват в гражданското общество, защото са заети с "битовизми", нямат условия за културно, гражданско, бизнес и т.н. развитие, а това може да доведе до лоши управници и влошаване нивото на демокрацията и контрола.

- Какви мерки трябва да се вземат?

- Най-малкото трябва да изпълним Препоръка 460 (2021) на Конгреса на местните и регионални власти на Съвета на Европа, в която се отправя искане към Комитета на министрите да прикани българските власти:

- Да изяснят разпределението на компетентностите, разпределени между различните равнища на управление, с цел да се премахне припокриването на отговорности;

- Да увеличат свободата на действие на местните власти за адаптиране на упражняването на делегираните правомощия към местните условия;

- Да намалят зависимостта на местните власти от финансови трансфери от държавния бюджет чрез увеличаване на дела на местните данъци (или местните дялове от данъците) и таксите в местните приходи;

- Да въведат обективна, адаптивна, надеждна и точна система за изчисляване на съизмеримите ресурси, която следва да покрива разходите за изпълнение на общинските дейности;

- Да преразглеждат законодателството за увеличаване на фискалната автономия на местните власти чрез разширяване на правомощията за местно данъчно облагане;

- Да опростят правилата, прилагани по отношение на местното бюджетиране, за да се облекчи бюджетният надзор и по този начин да се осигури по-голяма бюджетна автономност;

- Да осигурят ефикасна и достъпна система за обучение на общинските служители с цел укрепване на административния капацитет на общините;

- Да въведат правото на конституционно обжалване, за да могат местните органи да се обръщат директно към Конституционния съд, когато закон нарушава конституционния им статут, Хартата или и двете.

- Как вижгате мястото на НАПОС-РБ в тази ситуация на кризи и проблеми?

- В тези смутни времена местната власт се доказва като остров на стабилността. Общинските съвети трябва да

имат важно място в децентрализираната държава и ние сме готови да подпомогнем законодателните промени в тази и други насоки. Всяка законодателна инициатива трябва да е както теоретично обоснована, така и практически изследвана.

Общинските съвети и кметовете са най-близко до хората и те най-добре усещат пулса на обществото. Ние, като Национална асоциация на председателите на общински съвети, ще откликнем на всяко предложение за съвместна работа от комисиите в новия парламент. Надяваме се, че всички ще стигнем до извода, че сме избрани с една цел - добруването на гражданите на Република България.

Из интервю пред БТА

Бойчо Харалампиев, председател на Общински съвет - Трън:

НАЙ-ГОЛЯМОТО ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО ПРЕД НАС Е НЕСТАБИЛНОСТТА НА ЦЕНТРАЛНАТА ВЛАСТ

Бойчо Харалампиев е роден на 9 март 1958 г. в гр. Трън.

Образование: Завършил е средно специално образование в Техникум по строителство и архитектура "Владо Тричков" - гр. Трън.

Професионална и обществена кариера: Дългогодишен служител е в системата на МВР. Бил е началник на Районно управление "Полиция" - гр. Трън (1995-1999 г.).

Втори мандат е общински съветник от листата на ПП ГЕРБ в Общински съвет (ОБС) - Трън. Председател на ОБС от 2017 г.

Семеен е, има две деца.

Общински съвет - Трън е в състав от 11 съветници. През мандат 2019-2023 г. в него са представени три политически партии и коалиции: ПП ГЕРБ - 8 съветници, Местна коалиция "БСП за България (АБВ)" - 2-ма съветници и Местна коалиция "Ние, Гражданите" - 1 съветник.

- Г-н Харалампиев, кои са основните приоритети в работата на Общински съвет - Трън през мандат 2019-2023 г.?

- Основните приоритети в дейността на Общински съвет (ОбС) - Трън през настоящия мандат са изпълнение на целите, заложени в основните стратегически документи, като се създават условия за качествено оползотворяване на ресурсите на общината чрез активен процес на сътрудничество, професионален подход и приобщаване на младите хора. Това е възможно чрез стимулиране на местната икономика за включване в различни проекти и програми на Европейския съюз за създаване на условия за по-пълна трудова реализация на хората, за подобряване на цялостната инфраструктура, съчетано с богат духовен и културен живот; подобряване на бизнес средата и намаляване на безработицата; подобряване на жизнената среда и стандарта на живот; повишаване на административния капацитет, усъвършенстване и модернизирание на административното обслужване.

- Какви по-важни проекти изпълнява в момента Община Трън?

- Понастоящем Община Трън е в процес на изпълнение на следните проекти:

Социални проекти:

● Продължава изпълнението на Проект "Щастливо детство чрез услуги за ранно детско развитие" по ОП "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020 г. Основната цел на този проект е осигуряване на условия за ефективно упражняване на правата и подобряване качеството на живот на децата в община Трън като условие за свободното и пълноценното им личностно развитие.

Услугите по проекта са ранна интервенция на уврежданията; семейно консултиране и подкрепа, индивидуална и групова работа с родители, психологическа подкрепа на родители; здравна детска консултация и превенция на заболяванията и допълнителна педагогическа подготовка за повишаване на училищната готовност чрез подготвителни групи за училище през лятото. Целевите групи, към които са насочени дейностите, са семейства с деца от 0 до 7 г., вкл. с увреждания, и деца от 0 до 7 г. в риск и техните семейства.

● Общината работи в подкрепа на дейността на два Центъра за настаняване от семеен тип за възрастни хора с физически увреждания с капацитет 25 места, на Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с 15 места и на Център за социална интеграция и рехабилитация с капацитет 20 места.

● Продължава предоставянето на социалната услуга "Личен асистент" по Закона за личната помощ, правоимащи на която са лица с увреждания с право на чужда помощ. Назначените лични асистенти са 27 за 27 потребители на социалната услуга. От началото на 2021 г. като делегирана държавна дейност стартира "Асистентска подкрепа" за възрастни лица с невъзможност в обслужването и лица с увреждания с право на 100% чужда помощ. Назначените социални асистенти са 27 за 34 потребители на социалната услуга.

Екологични проекти:

● С безвъзмездна финансова помощ по ОП "Околна среда" 2014-2020 г. приключи техническата рекултивация на Делото за твърди битови отпадъци в м. "Мечи дол" в землището на гр. Трън. През следващите три години ще продължи извършването на би-

ологична рекултивация на терена, която включва комплекс от мероприятия за възстановяване на продуктивността на рекултивираната площ.

- В община Трън е изградена и работи добре система за събиране на битовите отпадъци, които се транспортират до Регионалното депо в гр. Перник. За по-ефективно обслужване на населението е необходимо осигуряване на допълнителни контейнери за сметосъбиране, предприемане на действия за разделно събиране на отпадъците не само в гр. Трън, но и в по-големите села в общината, както и на места, където се генерират повече отпадъци.

Важен елемент от системата са сметосъбиращите автомобили. Общината разполага с три автомобила, които изпълняват по график услугите по сметосъбиране и сметоизвозване. През 2021 г. беше закупен трети специализиран сметосъбиращ автомобил с възстановени на Община Трън средства от ежемесечните отчисления по чл. 64 от Закона за управление на отпадъците. С част от тези средства през тази година беше изработена и приета от ОбС - Трън Програма за управление на отпадъците.

Инфраструктурни проекти:

- Приоритет за решаване на проблемите с водоснабдяването на гр. Трън е изграждането на довеждащ водопровод от с. Банкя. Съществуващият водопровод често аварираше, загубите на вода бяха големи и имаше риск от водна криза. През 2021 г. с финансиране от държавния бюджет на обща стойност малко над 1 млн. и 800 хил. лв. започна реконструкция на довеждащия водопровод. Обектът беше завършен и пуснат в експлоатация през пролетта на 2022 г.

- В момента тече основен ремонт на спортната зала в гр. Трън на обща стой-

ност приблизително 500 хил. лв. - средства за капиталови разходи. Строително-монтажните работи включват топлоизолиране на външните стени на сградата, подмяна на съществуващото осветление с ново, възстановяване на мълние-защитната и заземителната инсталация.

Като допълнителни мерки за обновяване на сградата и привеждането ѝ към нормални експлоатационни условия се предвижда ремонт на санитарните възли и изграждане на рампа за достъп на хора с увреждания, подмяна на поделите настилки и облицовката им с фаянсови плочки. Ремонтът трябва да приключи до края на м. март 2023 г.

- По Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. Община Трън реализира проект за реконструкция и рехабилитация на съществуващи общински улици и тротоари на обща стойност малко над 1 млн. и 150 хил. лв.

- Всяка година от общинския бюджет се отделят значителни средства за капиталови разходи, предназначени за основни ремонти на улици в града и селата, изграждането на погпорни стени и укрепването на свлачища. Тук следва да отбележим и своевременната финансова помощ от държавния бюджет за аварийно възстановяване и реконструкция на моста на река Ерма в кв. Мурговица на гр. Трън и за изграждане на погпорни стени при моста, както и за аварийно възстановяване на погпорни стени в регулацията на гр. Трън на обща стойност приблизително 1 млн. и 500 хил. лв.

- Кои спорове вас са най-актуалните предизвикателства пред местното самоуправление в Република България?

- Най-голямото предизвикателство, което стои пред всички нас, е липсата на политически консенсус и нестабилността на централната власт. От миналата година сме в спирала от избори, догодина ни предстоят избори за местна власт.

Сега е моментът да планираме бюджета на Общината за след-

ващата година, а не получаваме ясни указания. Тази година започнахме в безпрецедентна финансова обстановка - липса на държавен бюджет, надявам се да не започнем и следващата така.

Знаете, че ангажиментите и отговорностите на общините непрекъснато се увеличават, като в същото време изпитваме все по-големи затруднения при намирането и задържането на квалифицирани кадри, не само в общинските звена. Пред нас стои сериозен проблем и с липсата на желаещи за работа в здравеопазването - общината остана с един личен лекар в пенсионна възраст.

Сериозен проблем, който пречи на малките общини да кандидатстват с проекти за европейско финансиране, е заложеният критерий "брой население". На фона на демографската ситуация в страната би било хубаво да се помисли за промяната на този критерий.

- Мнението Ви за финансовата децентрализация на общините, за която настоява НАПОС-РБ?

- Освен НАПОС-РБ, активно участие в дебатите по темата взема и Националното сдружение на общините. За съжаление, като че ли все още не сме готови да приложим това на практика, а и от гледна точка на малките общини не съм сигурен дали ще бъде постигнат желания ефект. От една страна, общините ще бъдат насърчени да оперират самостоятелно и разумно да планират разходите си, но от друга - ще бъде уместно да се уреди и начинът за компенсирани на малките общини, които не могат да разчитат на значителни приходи.

- Вашите препоръки за дейността на Асоциацията?

- Препоръките ми към бъдещата дейност на НАПОС-РБ са активно участие в законотворческия процес чрез изготвянето и представянето на становища и предложения по проекти на нормативни актове или на проекти за изменение на съществува-

щите нормативни актове, касаещи дейността на общините, както и своевременно информиране на членовете на Асоциацията за новости и добри практики в областта на местното самоуправление.

За контакти:

Председател на УС на НАПОС-РБ

ВЕНЦИСЛАВ СПИРДОНОВ

председател на Великотърновския общински съвет
0889 205 432, e-mail: vspiridonov@gmail.com

Зам.-председатели на УС на НАПОС-РБ

АТАНАС ТЕЛЧАРОВ

председател на Общински съвет - Садово
0898 510 323, e-mail: obs_sadovo2015@abv.bg

БЕДРИЕ ГАЗИЮМЕР

председател на Общински съвет - Черноочене
0887 743 387, 03691 63 61, e-mail: obs_chern@abv.bg

Изпълнителен директор на НАПОС-РБ

инж. ДЕЛЯН ДАМЯНОВСКИ

0878 663 490, e-mail: naposbg@abv.bg

Председател на КС на НАПОС-РБ

НИКОЛАЙ ЗЛАТАНОВ

председател на Общински съвет - Казанлък
0885 536 666, e-mail: zlatanov.law@abv.bg

Данъчен номер: 1223137608

Булстат: 131321336

Банкова сметка:

IBAN: BG24SOMB91301037095601

BIC: SOMBBGSF

„ОБЩИНСКА БАНКА” АД